

تجلی عدالت قرآنی

دور

نظام مهدوی

انسانیت خواهد چشاند.

آنچه متفکران و مفسران قرآنی با نگاهی ژرف و عمیق و واقع بینانه برای تجلی و ظهور عدالت قرآنی در نظام مهدوی مطرح می سازند، قرار گرفتن کتاب الهی قرآن در کنار مفسر و مبین و مجری آنست و بدین صورت است که عدالت قرآنی در نظام مهدوی تجلی و ظهور می یابد.

واژه های کلیدی:

عدل، عدالت قرآنی، نظام عدال گستر مهدوی، حکومت واحد جهانی.
عدل: عدل یعنی قرار دادن هر چیز در سر جای خودش را عدل گویند (وضع الشیء فی موضعه) و عادل کسی است که بتواند هر چیزی را به حقیقت سر جای خود قرار بدهد

موقعیت کنونی و مناسبات فردی و اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جامعه بشری، ضرورت گفتگوی صریح تر و روشنتری در باره «عدالت» و «عدالت خواهی» ایجاب کرده است. ضرورت این گفتگو از دو زاویه قابل طرح است. یکی از آن جهت که دشمنی، مهاجم تر و زهر آگین از یأس و ناامیدی از تحقق عدالت و اجرای آن، طومار جسم و جان و فکر ملت ها و حکومت ها را در هم نیپچیده است، و دیگر از جهت اندیشه ساختن مدینه فاضله یا آرمان شهر، که در آن، شهروندان، فضیلت محور ارزش مدار و عدالت جو زندگی کنند و عدالت را به عنوان سرچشمه مهم نیازهای بشری، بزرگترین گمشده انسانی بدانند و جوای عدالت آوری باشند که شیرینی عدالت قرآنی را به مذاق

تا امکان سیر و سفر و حرکت به سمت کمال الهی محقق شود. این رشد و حرکت باید متناسب و مطابق با فرمان و حکم خداوند تبارک و تعالی و رسول خدا (ص) و ائمه اطهار و عقل متکی به وحی باشد. خداوند عادل و عدل آفرین است و اسم عدل، اسم الله است و این خالق عدل با آگاهی کامل از نیازهای مادی و معنوی، خلقت، رشد و تعالی را در نهایت عدل قرار داده و کوچکترین ذره‌ای از ظلم در ساحت مقدس و افعال زیبایش راه ندارد. خداوند برای استمرار عدالت، رهبرانی عادل و با کفایت مبعوث و آیات و حیانی خود را به عنوان برنامه عدالت بر آنها نازل نموده است.

■ عدالت قرآنی:

امام علی (ع) قرآن را آینه تمام عیار عدالت معرفی فرموده (قرآن، معدن ایمان و چشمه سار آن، چشمه‌های علم و دریا‌های آن، باغ‌های عدل و آبگیرهای آن است).^(۱) قرآن کریم از اول (بسم الله الرحمن الرحيم) تا آخرین کلمه سوره قرآن، پیکان هدایت را به سوی عدالت چرخانیده و بیش از صدها آیه در این رابطه بیان فرموده که ۲۰۷ آیه

صریح و روشن و کامل (عدالت قرآنی نظام مهدوی) و تجلی ظهورش را با کمک و قرینه بیش از (۶۲۰۷) روایت به تصویر کشیده است.^(۲) قرآن کریم؛ عدالت را مناسب‌ترین زمینه رشد و کمال انسان و بهترین راهی که انسان‌ها را به مقصد می‌رساند می‌داند و بر این نکته که انسان در محیط بدون عدالت، امکان حرکت و اجازه رشد و ترقی پیدا نخواهد کرد تأکید می‌کند. قرآن کریم برنامه عدالت خواهی و عدالت‌ورزی و تحقق آن در جامعه بشری را توسط انبیاء دانسته و هدفمندی بعثت انبیاء را تحقق عدالت می‌داند.

«لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم

الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط.»^(۳)

همانا ما پیامبران خود را با ادله و معجزات برای مردم فرستادیم و برایشان کتاب و میزان و عدل نازل کردیم تا بین مردم عدالت را پیا دارند.

- عدالت، هدف و مقصود و اجرای آن برنامه انبیاء و اولیاست، پیامبران وظیفه داشتند برابر کتاب و میزان؛ مردم را به دادگری فرا خوانند و ادامه دهنده راه آنها انبیاء، ائمه معصومین (علیهم السلام) و در زمان کنونی

ولی عصر امام زمان (عج) می باشد که وظیفه دارند جامعه بشری را به دادگری و عدالت دعوت نموده و ظلم و ستم و ناروایی را در هم شکسته و از بین ببرند.

عدالتی را که قرآن معرفی می کند از نظر دامنه و گستره؛ عمیق، ژرف و بی همتاست و حوزه وسیعی را شامل می شود. این عدالت محدود به صحنه حیات اجتماعی انسان ها و روابط آنها با دیگران نیست بلکه شامل: روابط انسان با خدا و روابط انسان با دیگران و روابط انسان با خود و روابط انسان با جهان هستی، می شود. که البته قیام و تحقق چنین عدالت فراگیری فقط در نظام عدل گستر مهدوی (ع) خواهد بود «بالعدل قامت السموات والارضون»^(۴)

■ نظام عدل گستر مهدوی (ع):

در قرآن کریم آمده است «لقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عباد الصالحون.» به راستی ما در کتاب زبور و تمام کتب آسمانی نوشتیم که زمین را بندگان صالح من ارث خواهند برد.^(۵)

امام باقر (ع) در این ارتباط فرموده اند: «وجدنا فی کتاب علی (ع) [ان الارض لله

یورثها من یشاء عباده والعاقبة للمتقین]»^(۶) در کتاب امام علی (ع) در ذیل آیه زمین از آن خداوند است و به هر کس از بندگان صالحش بخواهد آن را به میراث می دهد و سرانجام نیک، از آن پرهیزکاران است، آمده است که حضرت فرموده: «من و اهل بیتم همان کسانی هستیم که خداوند زمین را به ما ارث می دهد.»

آیات قرآنی مبین ساختار نظام عدل گستر مهدوی (ع) می باشد، نظامی که عدالت و قسط به صورت پیرنگ و گسترده در آن پدیدار می گردد و مساوات، مواسات، ایثار، انسانیت، دوستی و محبت در نظام مهدوی آنچنان ریشه دار و استوار تجلی می نماید که گویا مردم در این نظام اعضای یک خانواده هستند که احتیاجات خود را از جیب و کیسه یکدیگر بدون مانعی برداشت می کنند. در نظام عدل گستر مهدوی، انسان هیچگاه رها شده نیست، بلکه در دایره ایمان و بندگی خدا، زندگی ارزشمندتری به او عطا شده است که حیات طیبه نام دارد. (بندگی) هدف و ارزش بزرگی است که رشد و تعالی انسان را در پی دارد. در این حیات و نظام (بنده) در راه پیدا کردن آنچه معبود از همه

حکومت واحد جهانی!

قرآن کریم تصاویری از شکوفایی عصر طلائی حاکمیت عدالت قرآنی به رهبری امام زمان (عج) را ترسیم و تصویر کرده که قلوب پاک همه منتظران را به وجد می آورد، به چند نمونه از این تصاویر اشاره می کنیم تا تجلی عدالت قرآنی در نظام مهدوی (ع) بیش از پیش برای شما خوانندگان محترم روشن شود.

الف: عدالت موعود و جهان شمولی:

«اعلموا ان الله یحیی الارض بعد موتها قد بینا لکم الآيات لعلکم تعقلون.»^(۹)
بدانید همانا خداوند زمین را پس از مرگش زنده می کند به راستی آیات خداوند را برای شما بیان کردیم تا فکر کنید.

امام باقر (ع) در این ارتباط فرموده اند: «بجها الله عزوجل بالقائم (ع) بعد موتها»^(۱۰)
خداوند عز و جل به وسیله قائم آل محمد (ع) زمین را پس از مردنش زنده می کند.

ب: حکومت واحد جهانی:

در قرآن کریم آمده «الذین ان مکناهم فی الارض اقاموا الصلوة.....»^(۱۱)

بیشتر دوست دارد تلاش می ورزد و هر چیزی را در جایی قرار می دهد که خداوند دوست دارد و عدالت قرآنی در نظام مهدوی بر همین اساس رخ می نماید و ظهور و تجلی خود را نشان می دهد.

حضرت امام صادق (ع) در پاسخ به سؤال یکی از اصفحاب در ارتباط با آیه «ان الله یامر بالعدل و الاحسان»^(۷) فرموده اند: خداوند برای بندگان دستوری جز اجرای عدالت و احسان ندارد و مهدی ما آنگاه که ظهور نماید، جهان را از هرگونه ظلم و ستم پاک می کند و میزان و عدل را در میان مردم بنیان می نهد و هیچکس به دیگری ستم نخواهد کرد.^(۸)

راستی تصویر و ترسیم چنین جامعه ای توسط قرآن کریم و اهل بیت عصمت و طهارت (ع) چقدر دلپذیر و دلنشین است زمانی که امواج این واقعه بزرگ در جام زرین خورشید ریخته شود و رایحه عشق و صفا و معنویت از کران تا کران آبادی ها و شهرها را فرا گیرد و طلعت دولت عدل گستر مهدوی با زمزمه شورانگیز لاله اله الله و محمد رسول الله و علی ولی الله بر سراسر جهان طلوع نماید.

همانند داود (ع) و محمد (ص) داوری کند، در این هنگام زمین گنج‌های خود را آشکار می‌سازد و برکات خود را ظاهر می‌کند و فقیر برای کمک یافت نشود. (۱۴) اللهم انا نرغب اليك في دولة كريمه.

امام باقر (ع) در این ارتباط فرموده‌اند: این آیه بیانگر حکومت مهدی (عج) است. خدا او و یاران او را به شرق و غرب زمین مسلط می‌گرداند و دین خدا را آشکار می‌سازد، و به وسیله او و یارانش بدعت‌ها رومی‌میراند، همچنانکه بی‌خردان، حق را میرانده بودند. تا آنجا که از ستم اثری دیده نمی‌شود، آنان مردم را به نیکی امر کرده، از بدی‌ها باز می‌دارند و برای خداست سرانجام امور. (۱۲)

منابع و مصادر

۱- نهج البلاغه، خطبه ۱۹۸، ترجمه فولادوند.

۲- برداشتی از سخنرانی حضرت آیه الله ناصری دام

عزه.

۳- قرآن کریم، سوره حدید، آیه ۲۵.

۴- قرآزی از ادعیه مربوط به امام عصر (علیه السلام).

۵- قرآن کریم، سوره انبیاء آیه ۱۰۵.

۶- قرآن کریم، سوره اعراف، آیه ۱۲۸.

۷- قرآن کریم، سوره نحل، آیه ۹۰.

۸- کمال‌الدین شیخ صدوق (ره)، جلد ۲، ص ۳۷۲.

۹- قرآن کریم، سوره حدید، آیه ۱۷.

۱۰- بحار الانوار، جلد ۵۲، ص ۲۴۳ به بعد.

۱۱- قرآن کریم، سوره حج، آیه ۴۱.

۱۲- بحار الانوار، جلد ۵۲، ص ۲۴۴ به بعد.

۱۳- همان

۱۴- همان

ه: عدالت موعود و تکامل صنایع:

در روایت اهل بیت عصمت و طهارت آمده است: «مؤمن در زمان قائم که در مشرق زندگی می‌کند برادر خود را در مغرب می‌بیند و همچنین کسی که در مغرب زندگی می‌کند برادر خود را که در شرق است مشاهده می‌کند. (۱۳)

د: عدالت موعود و پیشرفت عظیم

اقتصادی:

امام صادق (ع) فرموده‌اند: هنگامی که قائم قیام کند حکومت را براساس عدالت قرار می‌دهد و ظلم و جور در دوران او برچیده می‌شود، جاده‌ها در پرتو وجودش امن و امان می‌گردد. زمین برکاتش را خارج می‌سازد و هر حقی به صاحبش می‌رسد و در میان مردم